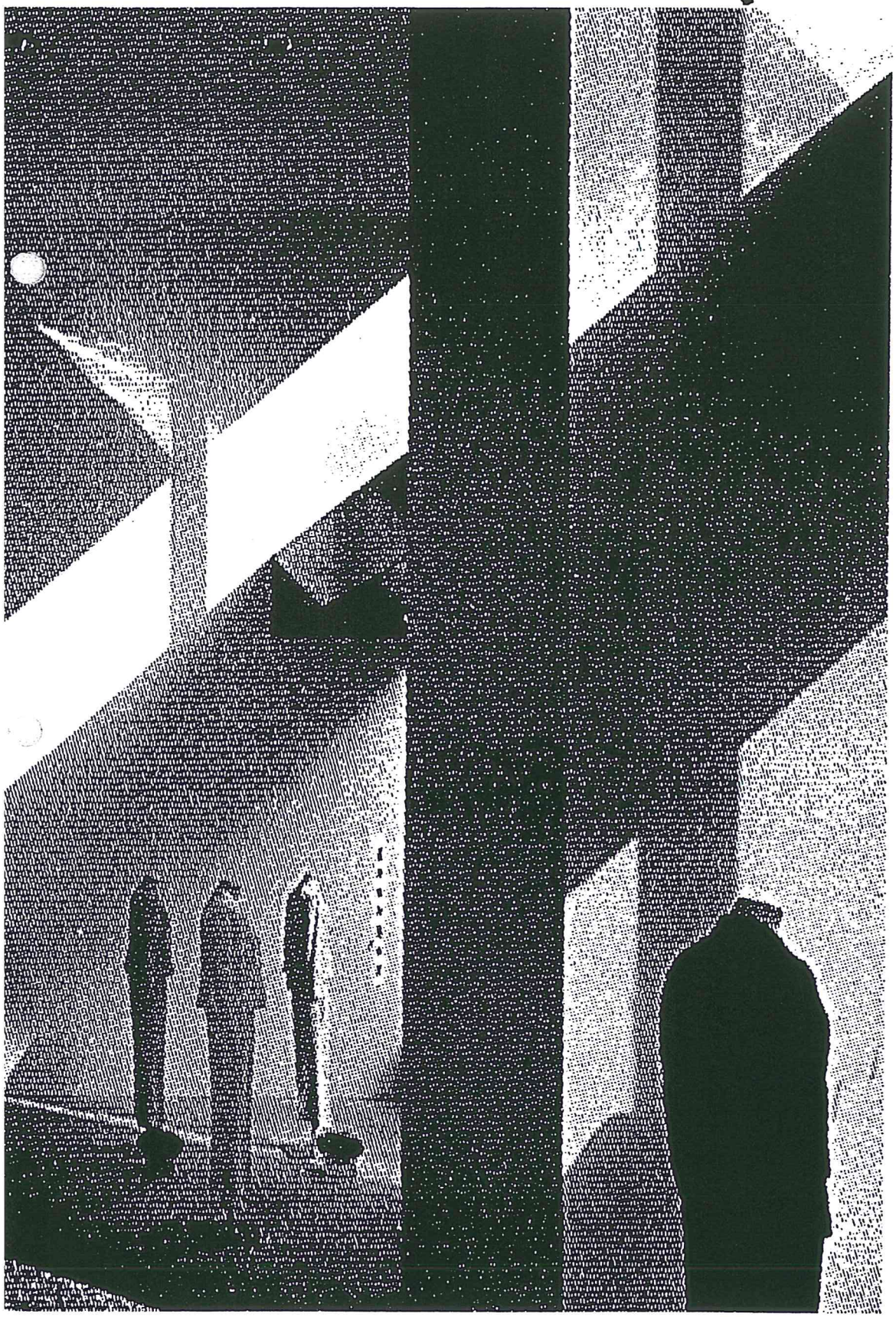
afgiftekantoor BRUGGE1, 2e afd. maandblad SEPT. 99 ver.uitgev. M. Felix . Koningstraat 43A, 8400-Oostende

België-Belgique
P.B.
8000 BRUGGE 1-2
3/4674

archipel

ARCHIPEL BULLETIN SEPTEMBER 1999

ZONDAG 10 OKTOBER 1999

om 11 u.
in cultureel centrum Scharpoord Knokke, Meerlaan 32
matinee voordracht

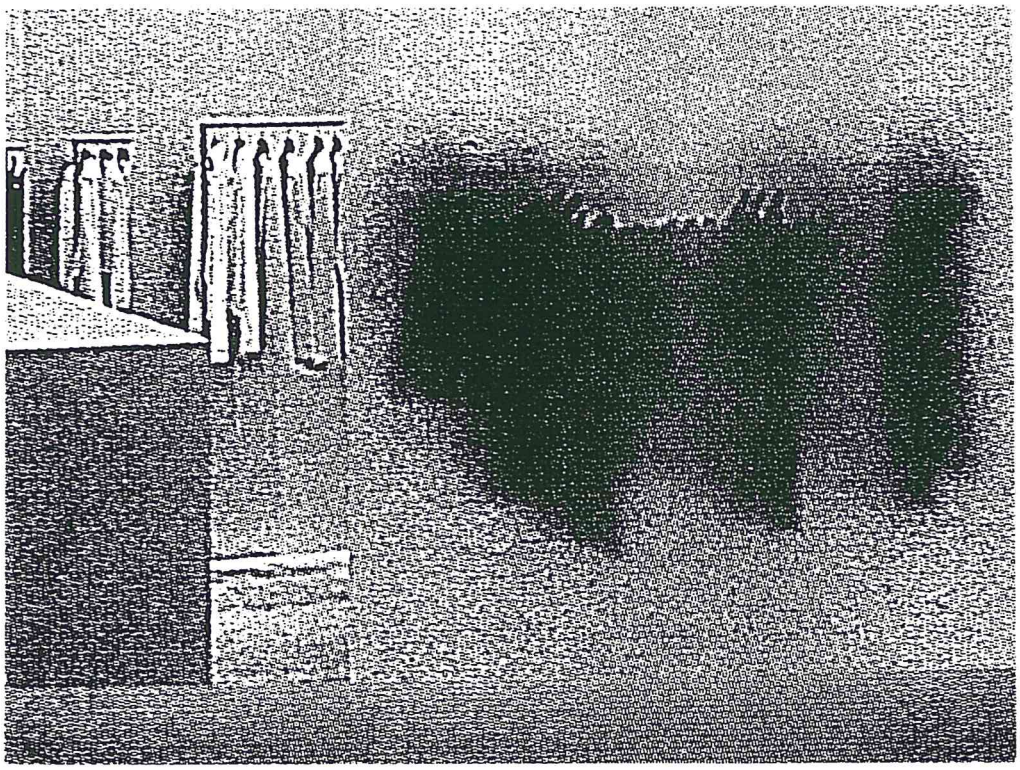
BUILDING THE DREAM
JOHN PAWSON

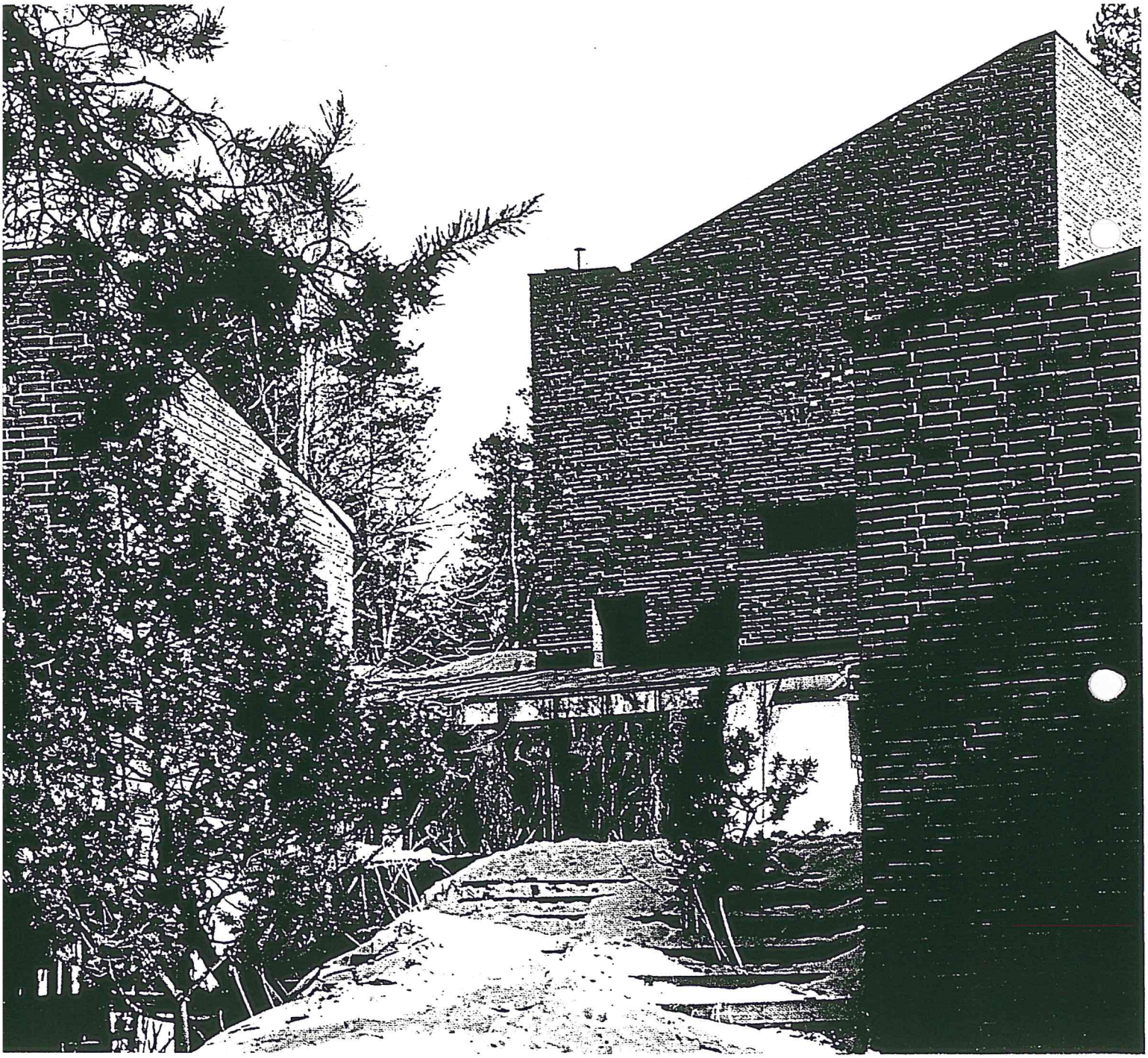
randevenement van de tentoonstelling MINIMAL
inkom 500 F – ARCHIPEL-leden vorig en dit werkjaar 300 F
reservatie gewenst 050/63.04.30.

Het nieuwe ARCHIPEL-werkjaar start in samenwerking met het cultureel centrum Scharpoord.
Op hun verzoek bieden we de voordracht-matinee aan met niemand 'minder' dan John Pawson.
Het 'minimalisme' van Pawson is echter niet verkeerd te begrijpen. Het is een ascetische vorm van onderdrukking van de bonte, alledaagse beeldcultuur, van lelijkheid en banaliteit. Een intellectuele bijdrage tot de architectuur zoals de Japanse zentuinen dat waren voor de tuinarchitectuur.
De werkwijze is eerder maximalistisch. De eenvoud zeer complex. Het is de vrucht van exactheid, beheersing, extreem precieze detaillering en vakmanschap. Het neemt afstand van zichtbare rijkdom als storende ruis om een intens cultureel raffinement en innerlijke rijkdom in de plaats te stellen.

De voordracht is omkaderd door een tentoonstelling in het foyer onder de titel 'MINIMAL', waarin naast een gasttentoonstelling van Pawson, ook werk te zien is van het Bulo design team, Ann Demeulemeester, John Mecibah, Fabiaan en Maarten Van Severen, bOb Van reeth en anderen...
P.S. Maarten Van Severen houdt bij ARCHIPEL een voordracht op 18 februari e.k.

reservatie gewenst op tel. 050/63.04.30
toegangsprijs bedraagt 500 F.
ARCHIPEL-leden van vorig werkjaar en dit werkjaar betalen slechts 300 F.
bij leden zit in dit bulletin een kortingskaart gevoegd. Gelieve deze aan de kassa af te geven. Voor recente nieuwe leden wordt de naamlijst aan de kassa overgemaakt.

HET LAGE LICHT
ARCHIPEL IN FINLAND
wo.8 maart - zo.12 maart 2000

Onze Archipelreis brengt ons dit jaar naar Finland. Na onze reis in het voetspoor van Alvaro, gaan we nu op zoek naar Alvar ... **AALTO**.
Alhoewel het in hoofdzaak een AALTO-reis wordt, hebben we toch heel wat boeiende en indrukwekkende architectuur ontdekt, zowel uit de periode voor als na en zelfs in een echte Archipel-traditie hedendaags. Enkele namen : **Lars Sonck, Geselius-Lindgren-Saarinen, Eric Bryggman, Juha Leiviskä, Aarne Ervi, Gullishen, Vormala, Heikinnen en Komonen**. Voor velen misschien vandaag namen zonder veel betekenis, maar na de reis worden ze wellicht even vertrouwd als Fernando Tavora of Eduardo Souto de Moura" ...

"AALTO, Alvar, eigenlijk Hugo Alvar Hendrik (Kuortane, 3 februari 1898). Fins architect en ontwerper van meubelen. Na zijn architectendiploma behaald te hebben in Helsini, waar hij werkte onder leiding van Lindgren, legde hij zich toe op het bouwen van landhuizen, fabrieken, theaters, kerken en andere gebouwen. Van zijn activiteit als meubelontwerper getuigen de houten Artek-meubelen. Hij was achtereenvolgens gevestigd te Jyväskylä (ca. 1924), Turku (1927) en later Helsinki, waar hij een door hem ontworpen, slechts weinig bekend huis bewoonde."
Zo staat vermeld in de Grote Winkler Prins (editie 1974).

Onze reis gaat helemaal en bijna chronologisch in zijn voetspoor.

woensdag 8 maart 2000

Vanaf de luchthaven van Helsinki, waar we 's middags landen, rijden we (± 300 km) noordwaarts doorheen een winters bosrijk merengebied naar Jyväskylä.
Onze eerste halte, na ongeveer 100 km brengt ons in **Lahti**, waar we de **Church of the Cross** van Aalto uit 1969 bezoeken.
We overnachten in Jyväskylä.
Jyvävskylä is de geboortestreek en de stad waar Aalto zijn eerste praktijk heeft gehad. Een prachtig regionaal stadje, waar we volgende gebouwen op het programma hebben :

• Workers Club	AALTO	1923
• University of Jyväskylä	AALTO	1951
• Museum of Central Finland	AALTO	1957
• Theatre	AALTO	1964
• Police Station	AALTO	1967
• Alvar Aalto Museum	AALTO	1971
• Office building	AALTO	1978
• Centre of culture and administration	AALTO	1978

Een indrukwekkende lijst om te starten.
Het Aalto museum heeft een heel mooi overzicht van de totaliteit van zijn werk, en verwijst in zijn binnen aankleding een beetje naar het Fins paviljoen voor de Wereldtentoonstelling van New York.

Donderdag 9 maart 2000

Vanuit Jyväskylä gaat het naar :

• Säynätsalo	Town Hall	AALTO	1948

Voor veel architecten nog steeds een indrukwekkend voorbeeld van baksteen architectuur dat heel wat navolging heeft gekregen over Europa.

Onze reis gaat verder via :

• Tampere	Cathedral	Lars SONCK	1902
• Tampere	Railway Station	FLODIN+SEPPALA	1934
• Prikkala	kerk	KÄPY & SIMO PAAVILAINEN	1994

Daarna reizen we door naar de westkust, naar de Baltische Zee, waar we een van de hoogtepunten van de reis meemaken, het meesterwerk van Aalto's vooroorlogse loopbaan :

• Noormarkky	Villa Mairea	AALTO	1937

Een mijlpaal van de twintigste eeuw, zoals misschien het Barcelona-paviljoen van Mies, de Villa Savoye van Le Corbusier, Falling Waters van Frank Lloyd Wright.
De rijpe Aalto maakt dit huis voor de progressieve industrieel Harry en Maire Gullishen. Kenneth Frampton schrijft hierover : *"Meer dan enig ander vooroorlogs werk van Aino en Alvar Aalto vormt de Villa Mairea een conceptuele schakel tussen de rationeel-constructivistische traditie van de twintiste eeuw en de suggestieve erfenis van de nationaal-romantische beweging"*.

We reizen door naar Turku, een stad die heel duidelijk een Zweedse invloed draagt, en ook het werkdomein van **Eric Bryggman**.
Bryggman en **Aalto** hebben een tijd samengwerkt onder andere voor de tentoonstelling **700 jaar Turku** in 1929.
We belanden in de echt modernistische periode van Aalto, de ontdekking van de Neue Sachlichkeit, de Russische Constructivisten, de CIAM, de tijd van de wedstrijden voor de **Viipuri bibliotheek** en het **sanatorium Paimio**...
Als het even meezit, slapen we in het hotel Hospits Betel uit 1927, van Bryggman. Men gaat er restaureren maar hoopt klaar te zijn tegen maart 2000.

Staan op het programma :

• Turku	The Grand Hotel Börs	F. STRANDELL	1905
• Turku	Atrium Flats	BRYGGMAN	1922
• Turku	Standard Apartment Building	AALTO	1927
• Turku	Hospits Betel	BRYGGMAN	1927
• Turku	Turun Sanomat Office	AALTO	1928
• Turku	Kinopalatsi Cinema	BRYGGMAN	1935
• Turku	Funeral Chapel	BRYGGMAN	1938
• Turku	Funeral Chapel	PITKAENEN	1968
• Turku	Museum Sibelius	W. BAECKMAN	1968
• Turku	Universiteit	NURMELA-RAIMORANTA-TASA	1986
• Turku	Universiteit uitbreiding	AARNE ERVI	1998
• Turku	Atletiek Stadion	NURMELA-RAIMORANTA-TASA	1989
• Turku	Muziekconservatorium	LAIHO-PULKINEN-RAUNIO	1995

Vrijdag 10 maart 2000

De dag erop reizen we richting Helsinki, bezoeken het Sanatorium te **Paimio** en reizen verder over **Hvittrask** (1901), de huizengroep van de architectengemeenschap van Eliel Saarinen (vader van Eero), Hermann Giselius en Armas Lindgren.

We naderen dan alweer heel dicht Helsinki, waar nog heel wat op het programma staat : bezoek aan de **Universiteit van Otaniemi** in Espoo (Oost-Helsinki) met onder andere :

• Otahalli Sports Centre	AALTO	1949
• Electric Power Plant	AALTO	1960
• Shopping Center	AALTO	1960
• Otaniemi Maintenance	AALTO	1964
• University of Technology Hoofdgebouw	AALTO	1965
• Bibliotheek	AALTO	1965
• University City – Hotel for Students	AALTO	1965
• Dipoli Study and Conference Center	PIËTILÄ	1961
• Chapel for Students	SIREN	1957

Zaterdag-zondag 11-12 maart 2000

De zaterdag bezoeken we de stad Helsinki, waar Aalto's bureau en privé huis op het programma staan, samen met het schitterende House of Culture uit 1958, de wereldberoemde **Finlandia Hall**, met ernaast de splinternieuwe KIASMA van Steven Holl.
Een stuk historische duiding met het Nationaal Museum, het stationsgebouw, het Pavoo Nurmi Olympisch stadion.

We nemen uiteraard ook de gelegenheid om in de Artec winkel rond te neuzen naar de verzameling meubels, lampen, etc... en kopen de Academische boekhandel leeg.

Verder staat er ook heel wat zeer recent werk op het programma met de nieuwe site van de universiteit landbouw-biologie, met onder andere een gebouw van Karina Löfström architects uit 1995, MC Donalds Hoofdkantoor en Nokia hoofdkantoor, beiden van Heikinnen en Komonen. Beiden in een site met volledig nieuwe ontwikkeling, waar nog volop gebouwd wordt.
Een greep uit de lijst, die nog wordt uitgezuiverd en eventueel aangevuld ...

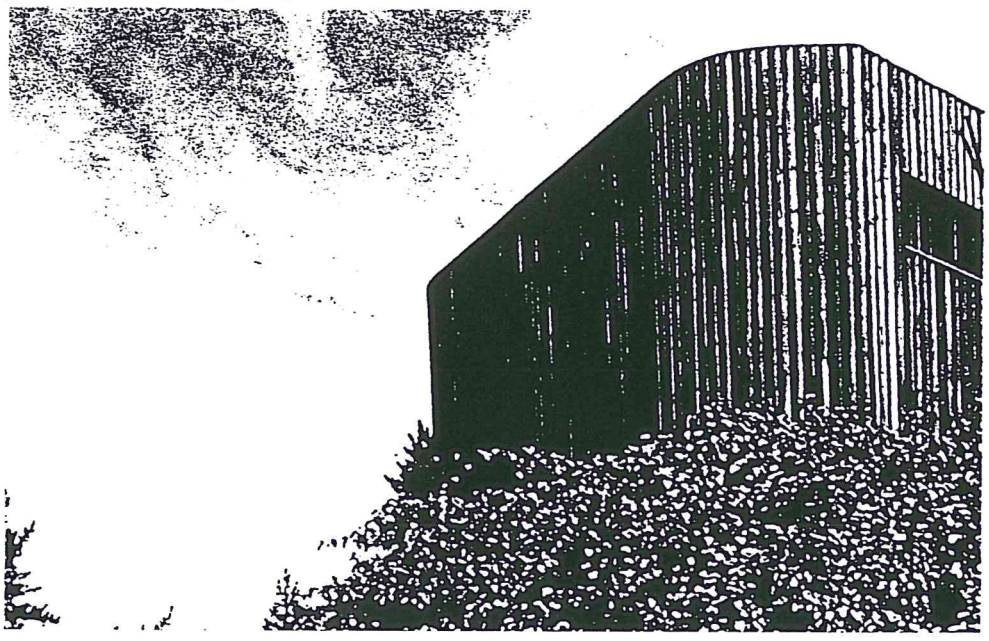
• Aalto's Private House	AALTO	1934
• Savoy Restaurant interior	AALTO	1937
• National Social Insurance Institute	AALTO	1948
• Studio Aalto	AALTO	1954
• House of Culture	AALTO	1958
• Enso-Gutzeit-Head Office	AALTO	1960
• Academische boekhandel	AALTO	1962
• Finlandia Hall	AALTO	1971
• Pohjola Fire Insurance C° Building	SAARINEN	1898
• Finnish National Museum	GESELLIUS-LINDGREN-SAARINEN	1902
• Stock Exchange + Adlon Hotel	LARS SONCK	1916
• Parliament Building	SIREN + PITKÄNEN	1923
• Olymp Stadion Paavo Nurmi	LINDEGREN-JEANTTI	1934
• Unic Computers	HELIN-TUOMO SIITONEN	1989
• Corpor Headquaters Aspo Group	SÖDERLUND + ESKELINEN	1989
• Ministry of Foreign Affairs	JOKELA-KAREOJA	1993
• Vallila Library + Day Care Centre	LEIVISKÄ	1984
• German Embassy	LEIVISKÄ	1993
• Museum of Contemporary Art Kiasma	STEVEN HALL	1996
• Artec winkel	AALTO	
• Myyrmaeki-kerk en Parish centre	LEIVISKÄ	1984
• Heureka-Finn Scientific Centre	HEIKKINEN-KOMONEN	1988
• Admin. Centrum – Centre Tower Tapiola	ERVI	1961
• Cultureel Centrum Tapiola	SIPINEN	1989
• Biocentre Helsinki University	KAARINA LÖFSTRÖM ARCH.	1995
• Pop & Jazz conservatorium	TOMMILA ARCHITECTS	1995
• Apartment House	AITHAHO & VILJIANEN ARCH.	1994
• Nokia Headquarter	HEIKINNEN & KOMONEN	1999
• Mc Donalds Headoffice	HEIKINNEN & KOMONEN	1998

Met de zekerheid dat we sowieso aan dit aantal zullen komen,
hebben we geanticipeerd en veiligheidshalve reeds in augustus jl. 90 vliegtuigvluchten geboekt met afreis 8 maart, terugreis 12 maart.

De titel van de reis 'het lage licht' verwijst naar de atmosferische condities van Finland die een van de sleutels zijn om de Finse architecten te begrijpen.

Volgend bulletin (begin november) krijgt u concrete gelegenheid tot inschrijving.

De reisleiding berust (alweer) bij het beslagen duo Gery Vandenabeele en Wim Supply die recent, enthousiast van hun verkenning ter plaatse terugkwamen en (alweer) een onvergetelijke reis beloven.

ARCHIPEL KALENDER WERKJAAR 1999-2000

ZO. 10 OKTOBER 1999 om 11u.00
in cultureel centrum Scharpoord te Knokke, Meerlaan 32
BUILDING THE DREAM
JOHN PAWSON over recent werk
in het kader van de tentoonstelling 'MINIMAL'.
reservatie gewenst – tel. 050/63.04.30 – inkom 500 F / studenten en Archipelleden 300 F.

VR. 19 NOVEMBER 1999 om 20u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
ARCHIPEL IN PORTUGAL
een video-terugblik op de architectuurreis in 1999 (met werk van Siza, Tavora en Souto de Moura)

VR. 10 DECEMBER 1999 om 20u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
'Eric BRYGGMAN' (Finland)
voordracht door **Gilbert Decouvreur**
(als inleiding op zijn werk dat in het Finse Turku zal worden bezocht in maart).

ZA. 22 JANUARI 2000 om 20u.00
' 20 in 2000 '
(secret)

VR. 18 FEBRUARI 2000
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
MAARTEN VAN SEVEREN
over recent werk

WO.8 – ZO.12 MAART 2000 (krokusverlof)
HET LAGE LICHT architectuurreis
ARCHIPEL IN FINLAND
boeken kan pas na ontvangst volgend bulletin.

VR. 7 APRIL 2000 om 20u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
nog in te vullen

VR. 5 MEI 2000 om 20u.30
't Leerhuys . Groeninge 35 . Brugge
nog in te vullen

Voor de 2 overblijvende data hebben **Claire Bataille** en **Paul ibens** toegezegd en wachten we op bevestiging van **M.V.R.D.V.** (Nederland) (zie volgend bulletin).

DO.1 – ZO.4 JUNI 2000
ARCHIPEL IN EXPO HANNOVER
architectuurreis-bis

In volgende maandelijkse bulletins (toegestuurd naar leden en abonnees) wordt het programma telkens bijgehouden en/of aangevuld.
Alle voordrachten in 't Leerhuys zijn toegankelijk voor niet-leden – inkom 220 F (studenten 100 F) – leden gratis.
Reizen worden enkel aan leden (werkjaar 1999-2000) en hun partners aangeboden. Gelieve bijgevoegd formulier hiervoor te gebruiken.
Info bij Marc Felix . tel. 059/70.21.80 – privé 059/70.01.58
en bij Michel Van Langenhove - tel. 050/39.30.85 - privé 050/39.35.05